

PIRAN

LEGA:

Piran je pristaniško mesto na slovenski obali in središče Občine Piran. Leži na samem rtu Piranskega polotoka med Piranskim in Strunjanskim zalivom, polotok se konča na Punti z rtom Madona. Leži v neposredni bližini Portoroža na nadmorski višini 16m, v Obalno-Kraški regiji. **Občina Piran** je ena od treh obalnih občin v Republiki Sloveniji. Na zahodu meji na Piranski zaliv, na severu na občino Izola, na vzhodu na mestno občino Koper, ter na jugu na Republiko Hrvaško. Mesto je dvojezično, italijansko ime zanj je *Pirano*.

SESTAVA:

Staro, tesno pozidano mesto z ohranjeno srednjeveško podobo in privlačno morsko letovišče Istre. V Piranu so ulice trdno povezane skupaj. Ulice so ozke majhne in vijugaste. Nasprotne si hiše so povezane z nekakšnimi mostovi, ki so hkrati tudi prebivališče. Ozke ulice onemogočajo pot prometnim vozilom razen motorjem, kolesom ipd. Parkirišča so pred mestom, avtobusna postaja pa na dveh koncih, znana je predvsem tista na Tartinijevem trgu.

PREBIVALSTVO:

Staro mestno prebivalstvo je bilo romansko, pod vplivom Benetk je v novem veku prevladal beneški govor. Od začetka 9. stoletja so v mestno zaledje prodirali Slovani, ki so se doseljevali tudi v mesto, a njihov vpliv na jezikovno podobo Pirana je bil še več stoletji neznamen. Piran ima okoli 4200 prebivalcev, ki so predvsem ribiči, trgovci in gostinci.

GOSPODARSTVO:

V Piranu prevladujejo predvsem ribištvo, gostinstvo, trgovstvo ter tudi solinarstvo. Ker je Piran eno starejših mest na slovenskih tleh je še posebej privlačen zaradi svoje srednjeveške podobe, poleg vsega pa je to mesto še ob morju in zanimivo je prav gotovo najbolj razvita dejavnost tam turizem.

JAVNE ZGRADBE OZ. USTANOVE:

V Piranu seveda poznamo ogromno število javnih zgradb in ustanov. Med njimi je nešteto restavracij, hotelov oz. motelov, prenočišč barov, trgovinic ipd. Ker jih je tako veliko bom naštet le najbolj pomembne in znamenite zgradbe in ustanove. To so hiša Benečanka, občinska palača, cerkev sv. Petra, cerkev sv. Jurija, cerkev Marije Snežne, cerkev sv. Frančiška, rojstna hiša skladatelja Tartinija, Pomorski muzej Sergej Mašera ter akvarij.

ZNAMENITOSTI IN ZANIMIVOSTI:

Piran je prav gotovo eno od mest z največ znamenitostmi in zanimivostmi. Piran skoraj vsak pozna po hiši Benečanki, ki je bila zgrajena v sredini 15. Stoletja v gotskem slogu, po cerkvi sv. Jurija, ki je bila zgrajena okoli leta 1637 in stoji na istem mestu kot je bi prej rimski svetilnik, po Akvarij, ki stoji med ribarnico in gledališčem ter predstavlja morskno favno severnega Jadranskega morja in seveda po Tartinijevem trgu ter njegovem spomeniku. Prav

gotovo pa moram omeniti tudi trgovinico z imenom Piranske soline, kjer boste našli posebno čokolado, ki vsebuje tudi solne kristalčke, trgovino lahko najdeš v Ljubljani, Portorožu in Piranu.

ZGODOVINA:

Naselje so verjetno ustanovili begunci iz Ogleja, zatem, ko ga je leta 452n.š. porušil hunski kralj Atila. Ob koncu 13. Stoletja je mesto doživelo beneško okupacijo. Obzidje so postopoma gradili tako, da so najprej zavarovali le zahodni del do Punte (ta del je bil zgrajen še pred beneško okupacijo), nato so obzidali drugi del mesta imenovan Poljska vrata in sicer sredi 15. Stoletja. Nazadnje so zaradi nevarnosti trških vpadov ob koncu 15. Stoletja zavarovali še 3. Del mesta. Obzidje so od 19. Do začetka 20. Stoletja rušili in tako ga je od 2000m na grebenu ob vzhodnem robu mesta ostalo le še 200m. Prebivalci mesta so tako več stoletij živeli od pomorske trgovine, ribištva ter solinarstva.